

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.

Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Karoly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Komuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyiltes soronkint 40 fillér.

Szabadkai rend.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Nekem, a ki hajdanán tollforgató ember voltam és valamelyest újságírással is rongáltam magamat, nem csekély örömmel szolgált a „Bácskai Hírlap“ valamelyik utóbbi számából hírdül vennem, hogy a „Palics“ című cikke oly hamarosan célját érte. Lehet, hogy a főorvos jelentésének is meg volt a maga része az üdvös eredményben, ámde a főorvos azelőtt is főorvos volt és a „Bácskai Hírlap“ megnyilatkozása kétségtelenül nagy lökést adott az ügynek, ha impulzusul nem szolgált is egymaga.

A hajdan való újságírói sárkány most már nem tud ágaskodni bennem, és öszülő fejjel nagyon tisztában vagyok vele, hogy a hírlap cikkelye csak akkor érdemel tekintélyt és csak akkor bír súlylyal, ha a közhangulatnak tükre és ha szócsové a közvéleménynek.

Az a szürke ur, a ki a cikkelyt papirosra veti, szörnyen nagyon apró kis ur lehet, ám a szeme ezer ember szeme helyett láthat és a szava ezer ember helyett szólhat. És ha így van, akkor abban a nagyon apró urban csucosodik ki a közvélemény, a mely elemi erővel alkot és rombol.

Igenis: mivel országokban, mivel városokban.

Hogy Szabadkán a közhangulat és a közvélemény leghivatalosabb organuma a sajtó, tért hódít, sulyban gyarapszik, erejében növekszik, és tekintélyében öregbül: ez örömdetes jele annak, hogy az ország harmadik városa nem csak lakosságának nagy számára nézve akar harmadik város lenni.

A napokban akadt a kezembe egy

hivatalos statisztikája, hogy az ország egyes városaiban egy-egy lakósrá hány darab postai küldemény esik. Az adatok nincsenek kezemnél, de arra egész határozottan emlékszem, hogy az országnak mintegy 25—30 legnépesebb városa közt, a melyről a statisztika össze van állítva, Szabadka a legutolsó; még Fehértemplom is megelőzi.

Ez a statisztika megczáfolhatatlan szegénységi bizonyítvány.

Abból az alkalomból, hogy most olyan jó idő jár a közvélemény organumára, a sajtóra, agyamba ötlött, hogy talán nem ártana szegényügyünkre terelni a városi magistrátus figyelmét és — ugy mellékesen — az utcai rendszetre.

Nem tudom, hogy Szabadka város milyen alapon rendezte be a szegényházát, de azt tudom, hogy nagyon nyavalyás dolog, hogy a házról-házra való koldulás meg van még engedve.

Nem beszélek más városról: O-Moroviczán a koldulás tilos.

Az nem felebaráti könyörület és a könyörület gyakorlásának nem okos módja, hogy megengedik ama részben fájdalmat keltő, részben undort gerjesztő, részben ifjui erőtől duzzadó alakoknak a házról-házra járkálva kéregetését.

Az ember szeret nyitott ajók mögött is zavartalanul élni a maga vaczkában és a koldusok molesztálása, a jótékonyság erényének a gyakorlását meggyűlölteti vele. Arról, hogy a piszkos kezek váltotta bronz pénz ragadós nyavalyákat terjeszt, nem is beszélek; mert a tisztí főorvos ressortjába nyúl-kálástól óvakodom.

Azután — hogy pro domo beszéljek — skandalum az, ami, teszem a

Szalay László utczában a lovak hajkurázásával történik. A ló kétségtele-nül igen nemes jószág; de tekintet nélkül a negyvennyolczadiki örvényhozásra, a mely a nemesség előjogait eltörölte, arra igazán semmi szükség sincs, hogy a lócsiszárok által megvadított paripák a járó-kelők szeme közzé vagdalják a port és hogy a járó-kelők testi épségét döntsék veszedelembé. Különben is Szalay László kitűnő történetíró volt és az ő emlékezete a legtávolabbi nexusban sincs a helybeli lótenyésztés parciálisan lultengő érdekeivel. Azokat a t. lovakat talán valami szabad térségen lehetne megvadítani.

Kérem, igen tisztelt szerkesztő ur, kegyeskedjék becses lapja hasábjain a főntebb elmondottakat a városi magistrátus és kivált a főkapitány figyelmébe ajánlani. Tisztelettel

T—IB—zs.

Közgyűlés.

Szabadka, aug. 17.

A mostani izgatott választási hangulat alatt szinte esemény számba ment, hogy a mai közgyűlés a legnagyobb rendben és a legnagyobb tárgyilagossággal folyt le.

Igaz, hogy a tárgysorozatban sem volt olyan tárgy felvéve, ami esetleg izgatott hangulatot idézhetett volna elő, de másrészt szem és fültanuja voltunk már olyan eseteknek is, hogy a legcsekélyebb dologból botrányos jelenetek fejlődtek ki. A polgármester úgy látszik — és ezt helyesen teszi — sokat tanult az eddigiekből s nem hagyja magát felizgatni az ellenzék gunyolódásaira; megtartja nyugodtságát és ez az ellenzéknek is imponál.

A közgyűlésen Schmausz Endre főispán elnökölt, a jegyzőkönyvet Dr. Bölits József aljegyző vezette.

A polgármesteri jelentésben utólagos jóváhagyás kéretet a városi tanácsnak azon intézkedésére, hogy Szilágyi Dezső elhunyt

Foulard-selyem

65 kr-tól

frt 3.65-ig, ugyanint mindig a legújabb fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“
ben 65 kr.-tól frt. 14.65-ig méterenkint — sima, csíkos, mintázott damastok stb
menyassonyi-selyem 65 kr-tól — frt. 14.65. | sely-foulard mintázott 65 kr.-tól — frt. 36.5
selyem-damastok 65 „ — „ 14.65. | bál-selyem . . . . . 60 „ — „ 15.65
sely-bastruha ruhája 8.65 frt. — „ 42.77. | selyem-grenadine 80 „ — „ 17.65
méterenkint, díj-, vámmentes, házhoz szállítva. — Minták postafordulattal. —

Svájcba kettős bélyegilleték.

G. Henneberg, selyem-gyáros, Zürich. (cs. és kir. udvari-szállító.)

alkalmával részvétávirat és koszoru küldetett a város részéről. A közgyűlés jegyzőkönyvében fejezte ki részvétét az elhunyt nagy államférfi halála fölött.

Fehérvári Géza báró ötven éves katonai jubileuma alkalmából küldött következő szövegu üdvözlő táviratot és az arra vonatkozó alábbi választ szintén tudomásul vette a közgyűlés. A távirat szövege a következő:

„Nagyméltóságú Báró Fehérvári Géza honvédelmi miniszter urnak Budapesten. A király és haza szolgálatában eltöltött ötven éves jubileuma alkalmából engedje meg Nagyméltóságod, hogy a nemzet ünneplésében Szabadka sz. kir. város is részt vevén, ezen fontos évforduló alkalmából a m. kir. honvédség szervezése és a politika terén elért nagy sikerei elismeréséül Nagyméltóságod iránti tiszteletének, szeretetének és rendíthetetlen bizalmának kifejezést adhasson. Adja a mindenható Ur Isten, hogy Nagyméltóságod ezen hivatását még igen sokáig boldogan teljesíthesse. Mamuzsich Lázár polgármester.“ Erre a következő válasz érkezett: „Nagyságos Mamuzsich Lázár polgármester urnak Szabadkán. A szolgálatom ötven éves évfordulója alkalmából tolmácsolt igen szívesen és szeretettel kívánatokat és üdvözlőket a legőszintebben köszönöm, és kérem, hogy hálás köszönetemet Szabadka sz. kir. városnak közönségével is tudatni sziveskedjék Fehérvári“.

A belügyminiszteri leirat az új honvédszár lakatya építésének jóváhagyása tárgyában tudomásul vétetett azzal, hogy a megfellelő költségen az osztrák magyar banktól vétetik fel 5%-ra, biztosítékul az italmérségi adó kártalanítási kötvényt köti le a város.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium leirata, a melyet annak idején lapunkban már ismertettünk, a gymnasiumban előfordult fejelematlenség ügyében, tudomásul vétetett.

Az építendő állami gyermekmenhely és sanatórium céljára két-két hold telket enged át a város, ezenkívül a 400 korona évi segélyt is átengedi és 20000 koronával sz. építkezéshez hozzájárul, a közgyűlés elfogadott tanács javaslat értelmében.

A Ludovika akadémia alapítványi helye Budanovics Gergelyvel tölthetett be.

Matkovics Miklós tornatanárió kérvénye a gymnasiumnál viselt állásában való véglegesítése iránt pártolólág felterjesztetik a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

A budapesti irlalomháznak 50 korona segély szavaztatott meg.

A színházi czukrárdára tartott árlejtés, mely Hermann Frigyes javára 160 korona haszonbérért leütetett jóváhagyatott, ugyancsak Krausz Miksa javára a sándori nagyvendéglő is.

Csóvics Ilona képzőművészeti iskolai növendéknek 600 korona évi segély szavaztatott meg.

Végül a gymnasiumi tanári állások töltetek be és pedig a ménnységtan és természet-tani rendes tanári állásra Csajkás Mihály, a magyar latin rendes tanári állásra Révfy Zoltán, a magyar-latin helyettesi állásokra Pásztor Endre, Bölcs Nándor és Bölcskey Lajos választattak meg; a német-latin tan-székre pályázó hiányában új pályázat hirdetik.

Lipót Salvator főherceg a léghajón.

— Beszélgetés Hinterstoissen kapitányával. — Legutóbb megirtuk, hogy Lipót Salvator főherceg és neje Blanka főhercegeasszony, Don Carlos spanyol herceg — most az orosz hadseregben ezredes — és Hinterstoissen Ferenc kapitány, a cs. és kir. katonai léghajó-intézet vezetője Bécsben léghajón fölszálltak és Kelebián, nem mint tévesen irtuk Palics és Horgos között, szálltak le.

A főrangú társaság még aznap délután tovább utazott Szegedre, ahonnan express-vonaton Bécsbe mentek. — Hinterstoissen Ferenc kapitány azonban itt maradt Szabadkán és csak a fél 12 órai esti vonattal utazott tovább Budapestre.

Egyik munkatársunk felkereste a kapitányt, hogy az érdekes utazásról egyet-mást megtudjon tőle.

Munkatársunk kérdezősködésére így irta le az utazást a léghajó vezetője: „A fenséges ur, akivel már több ízben tettünk ilyen utat, felkért, hogy vezessem a léghajót; természetesen én készséggel állottam szolgálatára.

Szerdán reggel 7 órakor szálltunk fel a „Meteor“ léghajón Bécsben. — Utunk eleinte a kedvező szél folytán igen gyors volt, úgy hogy 8 perc alatt Bruckba értünk. Onnan már nagyon nehezen mentünk tovább, mert szélcsend volt, eljutottunk Veszprémbe, majd a Balaton tó fölött lebegett léghajónk, ami gyönyörű látvány volt a magasból. Paks, Keczel, Halas fölött vonultunk el, itt ismét ellenkező légáramlat következtében egy nagy víz fölé kerültünk; eleinte nem tudtuk, hol vagyunk, de később észrevettük, hogy Palics tó fölött vagyunk. Nagyon szép látvány volt, a főherceg ajánlatot tett a társaságnak, hogy Palics közelében szálljunk le, de Don Carlosnak letelt a szabadsága és visszautaznia kellett, tehát lemondtunk a tervről. Innen légajónk tovább szállt és d. u. 2 óra 30 perczkor Kelebián le szállottunk. Léghajónk Kelebia fölött 2500 méter magasságban volt.

A fenséges ur, neje és Don Carlos közönséges parasztkocsin jöttek be Szabadkára, itt csak annyi idejtk volt, hogy két sürgőnyt megirtak, azután Szegedre utaztak, honan az express-vonattal visszautaztak Bécsbe.

Én a léghajót rendbe hoztam és csak azután jöttem be Szabadkára.

Léghajózásunk alatt elfogyasztottuk a magunkkal vitt hideg ételeket és 6 üveg pezsgőt. Az üres üvegeket Don Carlos a többiek figyelmeztetése dacára kidobta a ballonból.

Czélünk az volt, hogy Szegeden

szálljunk le, ezt azonban a kedvezőtlen szél miatt nem érthetük el. — A főhercegi pár és vendége az utat igen kellemesen töltötték el, nekem azonban nagyon nehéz munkám volt a kedvezőtlen szélben és 3000 méternyi magasságban a léghajó vezetésével.“

A jótékony multságok érdekében.

A „B. F. U.“ mai számában L—i. aláírásával egy két és fél hasábos vezércikk jelent meg, amelyet nem hagyhatunk szó nélkül dacára annak, hogy L—i. azt jegyzi meg cikkke végén, hogy ő a „közbéke érdekében irta sorait“ és „nem volt czélja hitlapi polémiát előidézni.“

Hát ha valaki a közbéke érdekében ir, akkor ne dobálódzék olyan kifejezésekkel, hogy „feltétlen roszakaratot fedez fel“ lapunk hasábjain a jótékonyczélu multságokról írt cikkkekben.

L—i. nagyon rossz szolgálatot tett cikkével az „elszerencsétlenedett“ multság rendezőségének. Ezt a dolgot már eltemettük. A rendőrkapitányság kezében van, az elintézi úgy, ahogy azt el kell intézni.

Vezércikkkezési viselkedéséből felkaparni egy éppenséggel nem kellemes illatú dolgot; szerencsétlen vállalkozás. Szerencsétlen köröm kaparta fel az „elszerencsétlenedett“ dolgot különösen azért, mert a körömtől meg könnyen ráismertünk a — lólábra!

Arról van szó tisztelt L—i. ur, hogy jótékony czél érdekében több mint 1000 koronát fizetett ez a mi nemes szívű közönségünk és ugyancsak a jótékony czél érdekében elköltöttek fiakkerozásra, virágokra, babérra, aranyporra meg egyéb elegáns és fényes historiákra többet 1000 koronánál, hogy tehát az „elszerencsétlenedett“ re mi sem jutott, de sőt bizonyos számlák mai napig sincsenek kifizelve.

Hát ilyen „elszerencsétlenedett“ esetben azok, kik ügyellenül, tapasztalatlanul jártak el és ezt érzik, ne válasszoljanak a közvélemény kérdéseire úgy, hogy „mi leszámoltunk magunk között, akinek tetszik nézze meg“, hanem bűnbánólag kérjék meg a nemeslelkű közönséget, hogy bocsássa meg ügyelleniségét, mert ők csak járattanok voltak és — fiatalok.

Ezt mi is elhiszük nekik, mert a világért se kételkedtünk eljárásuk korrektségében. Nagyon jól tudtuk és tudjuk, hogy senki egy fillért el nem tett, de éppen mert becsületesen dolgoztak, le kellett volna számolniok a nyilvánosság előtt már a védnökök érdekében is!

Elcsepelt szálló ige, meg tán nem is magyar eredetű, de van igazság benne: akinek vaj van a fején, bujjon el a napsugarak elől.

És lám L—i. ur kierőszakolta a napsugarak alá a — vaját. Q.

Alakok.

„— Kiállításai hullancsok. Nem szabad kímélettel elbánni azokkal a parazitákkal, akik mióta gyakoriabbá váltak a vidéki kiállítások, szinte gombamódra szaporodtak el. Meg kell róluk emlékeznünk, mert ezek a kétes alakok diszkreditálják a tisztességes sajtót, nagy zajjal s még több neveltelenséggel követelnek

elismert, kiváltságokat s különösen baksit a sajtónak. A legkeresettebb terepe az ilyen hadászoknak a kiállítás terepe, hol, különösen vidéki kiállításokon, a tapasztalatlanabb vidéki kiállítókat mindenféle agyfutur módon csapják be. Sokszor már napokkal előbb ott lábatlankodnak, hogy azután a kiállítás megnyitó ünnepélyén már mint befentesek komázzanak a rendezőkkel és így port hintsenek a kiállítók szemébe. Mindenféle obskurus szaklapok szerkesztőinek, vagy még obskurusabb könyvismertők tudósítóinak, munkatársainak adják ki magukat, bár soha életükben még egy sort se irtak, vagy ha irtak is valamit, hát éppen csak a revolver-irányzat szellemében tették papírra zsaroló gondolataikat. Egész sereg ilyen "szaklap," könyvismertő üzi mostanában szédelősejt és nagy kellemetlenséget okoznak a kiállítási ünnepségeken résztvevő kitűnőségeknek is, mert többnyire azok árnyékában huzodnak meg, kulfancsként kapaszkodva a miniszter és kísérő társaságába a kiállítási rendezőségek figyelmébe ajánljuk — és erre már most fölhevítjük a máramaros-szigeti kiállítás rendezőségnek figyelmét is, — hogy csakis ismert és elismert napilapok és jól ismert szaklapok, könyvismertők igazolt tudósítóinak szolgáltatassa ki azokat az igazolványokat, mik nélküli sem kiállítási területre, de még kevésbé megnyitási ünnepségre, díszbédre (mert hisz az említett fajzainak a főczélja a — *potya*!) a belépést, illetve a részvételt ne engedje meg. Különösen bizonyos "szaklapok" ugynevezett szerkesztői ellenében nem fog ártani a szigorúbb ellenőrzés és nagyon is helyén volna, ha éppen a fővárosi újságírók, kik az ilyen ünnepélyeken résztvesznek, ügyelnének arra, hogy elsősorban a maguk érdekében szabaduljanak meg az ilyen kulfancsoktól és kiméletlenül leplezzék le nyilvánosan is azokat, kik nem tudósítani hanem polyázni, de még inkább zsarolni járnak a kiállításokra. Minden valamirevaló lap tudósítóját ismerik amugy is a fővárosi újságírók; de minden valamirevaló lap megfelelő igazolással is ellátja esetleg újabb idő óta működő tudósítóját. Az ellenőrzés tehát nem nehéz, pedig nagyon is szükséges.

A „Magyarország“ egyik legutóbbi számában megjelent ezt az erős, de őszinte sorokat azért közöltük le, mert jó ha az ilyen figyelmeztetést minél szélesebb körben olvassák; de meg hát meglepő a hasonlat ezen „kiállítási kulfancsok“ meg a „*mi alakjaink*“ között. Bizony igen jó volna megszabadulni ezektől az alakoktól, akiket kiméletlenül le kellene leplezni nyilvánosan; ámde szerencsések ezek a fraterok, mert a becsapott közönség inkább letagadja, hogy ő is részesült abban a „szerencsében“, hogy néhány forint erejéig becsapták, mint hogy kalamitását a nyilvánosság elé vigye.

Különfélék.

Városi képviselőjelölések — polgármesteri beszámoló.

F. hó 15-én délelőtt Mamuzsich Lázár polgármester folytatta a városi képviselők jelölését. A gymnasium tornacsarnoka szuffozásig megtelt VI. körü választókkal akik lelkesen ünnepelték a beszámoló polgármestert. A ragaszkodás melylyel a VI. körü választók a polgármester személye irányában tanusítottak meggyőzőtt bennünket arról, hogy Mamuzsich

Lázár a VI. körben is nagy hatalom. A polgármesteri beszámolót már ismerítettük az I. körü jelölés alkalmával. A VI. körben jelöltek: Kosztolányi Árpád, Mezei Albert, Palotay Bódó, Lányi Elek, Dr. Csillag Károly, Mezei Izó, Jandek Ferencz és Dulits Máté. Ezen értekezlet alkalmával II. körü választói üdvözlő táviratot küldtek Széll Kálmán miniszterelnöknek, melyre a következő távirati válasz érkezett:

„Mamuzsich Lázár polgármester urnak Szabadkán.

A szabadkai II. választó körü választó polgárainak értekezletéből küldött üdvözlő örömmel vettem, melegen viszonzom ragaszkodásuk szives nyilvánításáért fejezve ki kérem őszinte köszönetemet megbízóinak

Széll Kálmán.

Délután a II. körben volt a városi képviselőjelölés ugyancsak nagyszámú választók jelenlétében. Jelöltek: Sinkovics Simon tanító, Keryvájszki Máté, Milodánovics Jakab, Osztrogonacz Mihály, Vojnich Zélics Pál, Csóvics György, Szárics Péter és Racsmány János.

Tegnap pénteken délután a IV. körben történt a jelölés mintegy 200 választó polgár jelenlétében. Jelöltek: Czrenkovics Jakab, Mamuzsich Balázs, Kuluncsics Antal, Bartek Károly, Neorcics Szaniszló és Polyákovits Albert.

Ma vasárnap a 7. körben és Szt.-István napján a tanyákon tart beszámolót a polgármester.

— *Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt kedden reggel jelenik meg.*

— *Ő felsége születésnapja.* Szeretettel, jó királyunk ma érte el születésnapjának 71-ik évfordulóját. Milliók fohászoknak évenként ezen a napon az Egék Urához, hogy tartsa meg őt ép egészségben hazánk- és népének boldogítására. Az izr. templomban ma, szombaton délelőtt hálaadó istentisztelet volt; a szt.-Teréz egyházban holnap vasárnap ünnepélyes szent mise lesz, melyen Mamuzsich Félix cz. kanonok fog celebrálni.

— *Választási mozgalmak.* Latinovics Pál, a rigyiczai körü képviselője Garán beszámolót tartott választóinak, amely alkalommal Ribovics Endre garai plébános újból felkérte a jelöltség elfogadására, amit Latinovics el is fogadott.

— *Szabadka város közönsége* Szt. István napján a 48-as honvédek meg fogja vendégszolgálni.

— *Elutasított felebbezés.* Jakobcsics Gyula gazdasági tanácsnok a legutóbbi közgyűlésen tudvalevőleg újabb 6 havi szabadságot kért, betegségét hozván fel okul. A közgyűlés nem adta meg a szabadságot és ezt a határozatot Jakobcsics megfelebbezte. A miniszteriumtól visszaérkezett a felebbezés mely a közgyűlés határozatának jóváhagyása mellett felebbezést elutasította azzal, hogy hivatalának elfoglalására felhívassék, ha pedig tényleg beteg nyugdíjaztassék. A gazdasági tanácsnok szabadsága már f. hó 1-én lejárt mindazonáltal nem foglalta el hivatalát. Most hogy a felebbezés is visszaérkezett a városi tanács a szükséges intézkedéseket megteheti.

— *A szabadkai sport egyesület hódító uton.* Egyszerre négy városban működik ma vasárnap a Szabadkai Sport Egyesület, amely erőre és ügyességre ma már az országban a legelső és némely tagja leggyőzhetetlen. A Budapesti tartandó versenyen *Szantics*, Európa egyik első gyaloglója fog versenyezni még öt egyetli taggal. Az újvidéki nemzetközi versenyen az egyesület 8 kerékpározó taggal vesz részt, foot-ball csapatunk pedig ugyanott az újvidéki csapattal fog mérkőzni. — A másik football csapatunk Eszéken mérkőzik az eszékiekkel és végre ugyancsak vasárnap vesz részt Balaton-Földváron a M. A. C. által rendezendő tennis versenyen egyesületünk két tagja. — Igaz örömmel írjuk ezt a szép és szinte páratlan dolog, hogy egy egyesület öt helyen versenyez egy és ugyanaz nap és előreláthatólag sikeres eredménnyel, mert hisz a szabadkaiakat a sport körökben — az egész országban — leggyőzhetlenebbnek ismerik. — Nemesak a tagok érdeme ez, de a művezető is és őszintén üdvözlőjük Matkovics Miklóst és kívánjuk, hogy az újonalkult egyesület tagjait is ráfogja bírni, hogy támogassák őt nemes hivatásában a Szabadkai Sport Egyesület érdekében, mely így az ország első sport egyesülete lesz.

— *Csóka József*, a kitanó cigány művész még csak néhány napig marad Szabadkán, szerződése visszahívja a fővárosba. Utolsó hangversenyét az „Óthon“ kávéházban kedden, Szent-István estején tartja. Az agilis kávéház tulajdonos Horváth Dezső felhívására a délutáni, uzsonnázó vendégek kedvéért vasárnap délután és kedden délután 1/2 5-10 kezdve hangversenyez Csóka József, aki igazán ritka nagy sikert aratott gyönyörű muzsikálásával városunkban. Itt megjegyezzük, hogy felsőes királyunk születésnapjának évfordulója alkalmából Horváth Dezső „Óthon“ kávéházát vasárnap este fényesen kivilágítja és terraszt a nagy ünnep alkalmából gyönyörűen feldíszíti.

— *Házasság.* Székely Lajos Keszthelyről f. hó 20-án esküszik örök hűséget Beck Melánie kisasszonynak, Beck Vilmos helybeli gabonakereskedő leányának Szabadkán.

— *Camilla.* Ez a czime egy fiatal író, lapunk belső munkatársa *Horovitz Gusztáv* első regényének, amelylyel őszkor fog a nyilvánosság elé lépni. Horovitz Gusztáv többször névtelenül írta cikkeit lapunkba és fővárosi lapokba is, humoros tárczáiból néhányat ismer olvasóközönségünk is, most társadalmi regényt írt, mely első nagyobb munkája és melyen, mint előfizetési felhívásából olvassuk „nagy szeretettel dolgozott, aggódo szeretettel bocsátja rögös útjára, de érzi, hogy mások is megfogják kedvelni“. A fiatal író első nagyobb munkáját őszinte örömmel üdvözlőjük, már most is hisszük, hogy élvezettel fogják azt olvasni, ami már sikert jelent, a siker pedig biztatni fogja a fiatal író a további munkára. — A regény 1 kötetben 10 inyi tartalommal jelenik meg. A műre — melynek ára 2 korona, előfizetéseket szerkesztőségünk is elfogad.

— *Próbabál.* Csantavéren f. hó 15-én igen sikerült bállal fejeződött be a táncztanfolyam. A magyar szótól jelmezben bemutatották: Szokola Margitka, Goltli Endre, Heuduska Linka és Szokola Gyula. Az oláh tánczot jelmezben Kövecses Ilonka tánczolta. A spanyol tamborittot pedig szintén jelmezben bemutatották: Bagi Teréz, Szokola Gyula, Grünberger Sarolta és Szécsi Ernő. A magyar társalgót

10 pár tánczolta. A megjelent nagyszámú közönség mindvégig figyelemmel gyönyörködött a növekedések ügyes tánczában.

— **Tűz.** Halbrohr Adolfnak sebesíci tanyáján szalmatűz volt. Min egy 800 korona értékű szalma égett el. A tűzvizsgálat kiderítette, hogy a tüzet 3 kanászyerek okozta, a kik a szalmakazalok mellett kukoriczát sültöttek.

— **Dr. Vojnich Gyula és társai panasza.** Sok szó esett már arról a panasz feljelentéséről, melyet Vojnich Gyula dr. és társai emeltek Mamuzsich Lázár polgármester ellen a belügyminiszternél azért, mert a városi könyvekbe a betekintést nem engedélyezte. — A panaszra most érkezett meg a belügyminiszter válasza, mely Vojnich Gyula dr. és társai panaszát, mint érdemleges határozathozatalra alkalmatlant elutasítja. Ezt akár előre megjósolhattuk volna.

— **Tanárválasztás.** Wieber Jakabot, a szabadkai főgymnasium tanárát az érsekújvári főgymnasiumhoz rendes tanárrá választották meg.

— **Véletlen szerencsétlenség.** Virág Mihály Tompa pusztai legény egy revolvert mutatgatott Bednarik Antal legénytársának. A revolver töltve volt és Virág ezt nem tudva a kakast leeresztette minek következtében elsült és a golyó Bednarik oldalát furta keresztül. A sebesült legényt behozták a kózkórházba. A gondatlan Virág ellen megindult a rendőri nyomozás.

— **A vérvád.** Torma Istvánt aki többek előtt azt állította, hogy a zsidóknak keresztény gyermek vére kell, a tegnap megtartott tárgyalás alkalmával az eljáró rendőrkapitány 100 kor. pénzbírságra és 15 napi elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Hamis pénz Bácskában.** B. Bresztováczi-ról írja tudósítónk: Trischán nevű 19 éves cipészegéd felkérte a napokban asztalossegéd barátját, hogy legyen segítségére a hamis pénz forgalomba hozásánál. Az asztalossegéd látszólag bele is egyezett és mintákat kért a mikkel Trischán rögtön szolgált neki. Alig távozott el Trischán a segéd megmutatta a pénzt gazdájának s jelentést tett a rendőrségnek. Trischán közben Ujvidékre utazott kerékpárt venni. A rendőrség a házkutatás alkalmával megtalálta a gipszből készült 8 gépet s több kislejtetelt 5 koronást, forintost és koronást. Az eddigi értesülésünk szerint a rendőrség özvegy anyját s jelenleg Budapesten levő öcsését is belevonta a dologba. A rendőrség vezető és csendőrség vezető Ujvidékre utaztak, Trischán azonban kikerülte figyelmüket s előbb érkezett haza mint ők. Az állomáson várakozó rendőr kiszálása alkalmával elfogta. Találtak nála 98 frtot jó pénzben. Hamisat semmit. A pénzgyártáshoz a szódásüvegek fejeit használta. Hírlík, hogy Trischán — kit e hó 14-én kísértek Zomborba — egy Ujvidéken székelő banda tagja volna. Ugyan ebben az ügyben ujvidéki tudósítónk írja: Lengyel Ferencz és Kovajnetz Mária a kamendeni pusztáról sertéseket hajtottak az ujvidéki vásárra. Amint az országuton haladtak, egy kocsi állt meg mellettük és a rajta ülő 2 férfi alkudni kezdett a sertésekre. Hosszas alkuvás után az árban megegyeztek és a két férfi a sertéselátásra fejében átadott 35 drb. 5 koronás és 17 drb. Ikoronás hamis pénzt. Lengyel Ferencz nem sejtve, hogy hamis pénzzel fizették ki a városba jött, hol a pénzt papírpénzre akarta váltani. Csak ekkor tudta meg, hogy becsap-

ták. A rendőrséghez ment, hol jegyzőkönyvet vettek fel vele.

— **Pályázat.** A „szőlészeti és borászati lap naplóra“ a jövő évre ugyanis új tartalmát szépirodalmi rovattal fogja meg bővíteni. E czélból rövid, térczaalakú cikkekre pályázatot hirdet. A tárgy szabadon választható, de kívánatos, hogy benne a szőlészetre vagy a borászatra vonatkozás legyen, tehát szakértés és irodalmiszivucsalon álljon. Elsődij 25 korona, a második díj 10 korona. Határidő f. évi szeptember 15. A bírálatot szivességből elfogadják: dr. Horváth Adám orsz. képviselő és Vajda Viktor főreáliskolai tanár. A jelgés pályázatok a „Szőlészeti és Borászati Lap“ szerkesztőségéhez (Kecskemét) küldendők.

— **A budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában** (VII ker. Csömöri ut 84-86 sz.) a rendes tanfolyamra a beiratást szeptember 1-től-5-ig tartják. A felvételi feltételek: 1.) legalább 15 éves életkor, 2.) legalább négy középiskolai (gymnasiumi real- vagy polg. isk.) osztály sikeres elvégzése, 3.) legalább két havi előleges gyakorlat, 4. egészséges ép szervezet. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1. kereszlevél, vagy születési bizonyítvány 2. A végzett közéiskolai osztályokról szóló összes bizonyítványok, 3. hatóságilag hitelesített gyakorlati 4. hivatalos orvos által kiállított bizonyítvány a másodszori himlőoltás megtörténtéről. Díjak: 1. A felvétel vizsgálat 6 koron. 2. beiratás 4 koron. — szertári biztosíték 6 koron. — Tandíj félévünkönk 20 koron.

— **Pályázat.** A budapesti „Mensa Academica Egyesület“ az 1091—1902. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 120 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez czimzendő. 2. Bojári gróf Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás úr 6 Mőltósága által betöltendő négy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények alapítványozóhoz czimzendő. E helyre csak keresztény, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. Háromszék, Torontál, Trencsén, és Ung vármegyék Pozsony Szabadka Szatmár-Németi és Temesvár sz. kir. városok alispánja ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre E kérvények az illető törvényhatóság-hoz czimzendők, az illetékesség világos feltüntetésével, a menyiben ezen alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvények beadásai határideje szept. 12. az 1. alattiaké szept. 20.

Stampli bácsi.

Azokat, akik néhai való jó Wenzl papát a jogi egyetem híres tanárát ismerték, szinte megjesszette az a rendkívüli hasonlatosság, ami közte és Stampli bácsi között volt. Szóval-szóra ugyanaz. Ugyanaz a fej — kívülről, ugyanaz az arc, ugyanaz az alak. De még a hangjuk is hasonlatos volt.

Mi is volt a Stampli bácsi. Egy, a Szicília virányos partjaitól délkeletre eső tartomány szék földjén termő gyümölcsöt a nyakcsigolyáján hordozó és a számok eshetőségétől sorsára nézve függővé tett egyéniség. (Lásd Csillag K. kiadatlan ötleteit). Röviden úgy lehetne mondani, hogy: Kúcsóber. Mert a Stampli bácsi vagy félszázadon át az volt egész a legutóbbi időkig.

A negyvenes években: polgármester! Kilencvenegy éves volt Stampli bácsi, a jó öreg, aki husz néhány esztendeig lakott egy dűledező házban és mikor a házgazdája felmondott neki, mert új házat akart a régi helyébe építeni, megdöbbenve választott Stampli bácsi: — nem lehet egy ilyen jó régi lakót kitenni a házból ilyen csekélység miatt. Várjon legalább addig az építéssel, míg meghalok, ugyanis nem sokáig élek én már.

Huszonöt év mult el azóta és a Stampli bácsi minden este, a leghidegebb téiben, hóban, esőben rövid kabátkában tipegett-topogott végig a nagy utcákon kis kosarával, amelyben 5—6 narancs (mindig vérpáros bétű) és 15—20 csomagoc ka égetelt mandula volt és kínálta alázatosan a kávéházak, korecsmák mulató közönségének.

Egy-egy hatost adott mindenki az öregnek ajándékba, de ő csak nagysokára fogadta el a hatost, ha ennek fejében legalább egy narancsot nem akartak tőle elvenni.

Nem dicsekvéskép mondta, de sokszor elbeszélte, hogy valamikor az ő házában, Karinthiában polgármester volt. Hanem hát polgármestersége történetét senkinek el nem beszélte.

Tegnap halt meg az öreg a maga szerzett kis házában.

Vele a téli éjszakák kávéházi világának egyik érdekes alakja tűnt el örökre.

Az a kis karinthi város az ő egykori polgármesterének koporsójára vajlon küld-e korszort?

Vagy tán a mai nemzedék azt se tudja, hogy ötven év előtt Stampli bácsi volt a polgármesterük?

Requiescat in pace...

Ismét — egylet.

A legkomolyabb hangon küldenek szét most meg egy „könyvatos“ ivet ifju legénynek, kiknek pehely nincs még az állukon és felhívják a „törvényszéki, városi, bank hivatalnokokat, jogászokat, ifju tanítókat, kis jövedelmű magánzókat, kik *csokély jövedelem terhe alatt nyögnek*“, hogy „jőjenek zászlójuk“ alá melyre az van írva, hogy „Ne nőülj!“ — jőjenek mindannyian, alapítsák meg az *agylegények* egyletét a — korecsmában!

No ne izéljetez kedves barátjai a szerelemnek, mert még komolyra válik az elhatározástok és megijed a lányos mamák társadalma és moásra deputációt meneszt a miniszterekhez — fel a királyhoz, hogy adjanak vagyont a szabadkai „Ne nőülj“ egyletnek, mert csak azért nem akarnak megadósníni és csak azért akarnak összetartani a korecsmában, mert a családalapításhoz pénz kell, sok pénz.

A legtöbb tagja a „Ne nőülj“ alakítandó egyesületnek már több mint két hónapja letele az érettségét és ez a komisz társadalom „béntitja, sőt lehetetlenné teszi család életüknek existenciáját.“

Ez nem maradhat így! Ez nem járja.

„Magános ember mindig ki van téve a csábításnak. Ellenánia sokszor lehetetlen. El kelt buknia...!“

Hallod a szót óh társadalom?

„Tömöröljünk!“

„Ha egyesületünk megalakul, akkor kis fizetésünkkel is kellemesen fogjuk elszórakozni az éleict.“

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer azeplő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megerepedéstől; megszűnetheti az arcz és kéz vörösségét. Rendszeresen használva, a ránczos arczbőrt simává, üdévé teszi. Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Aranykorona.** Kapható:

Jencs Vilmos
„Szt. János” gyógyszerárban
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

JÓ ES OLGÓ ÓRÁK!
3-évi jótállással privát vevőknek

KONRAD JÁNOS
órágyára, arany, ezüst és ékszer
árak szállító-háza.

BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem.-óra . . . frt 3.75
Valódi ezüst rem.-óra . . . frt 5.80
Valódi ezüst láncz . . . frt 1.20
Nickel ébresztő óra . . . frt 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi czim-mel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő level van birtokomba képes árjegyvét ingyen és bérmt.

En

Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadtai kiválgtatási vállalkozó s közönség Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. özv. Bilitzkyné házában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel táncmesterrel és Pudler B.-vel **soha semmiféle üzleti összeköttetésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevetem az üzlet vállalatnál nem használhatja**

Egyben értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket tek. einökségét, hogy elvállalok ezenul is kivlglgtást, bármilyen alkalomakkor díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatsagokra: estélyekre kiköcsözök zászlókat, czimereket, lampionokat, faklátyakat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

A közleg képviselőválasztásokra szükleges minden nagyságu zászlók és jelvények készítését elvállalám igen jutányos árban.

Átköltözésnél butorcsmagolást valamint **kárpitos munkát javításra** is elfogadok a egoleosabb árban ugy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

TÜZÁLLÓ
Chamotte
cserép - kályhákát

modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József
cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.
Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.

Figyelem!

Az angol-bur háboru kitörésével a transzváli gyémánt bányák briliáns kivitelét beszüntették, minéltozva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háboru befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon csökkeni fog.

A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerei vagy zálogcédulái vannak, azokat a legmagasabb árban vásárolom.

Mayerhof F.
Szabadka, Kossuth-u. a Nemzeti-szállóval szemben.

A vb. Hottelman féle ismert fővárosi czég csödtömege ajánl:

bádigosok és lakatosok

részére első minőségű uj gépeket, köznféle finom szerszámokat, műszaki czikkeket u. m. olajozók, süritések, malmi és gyári felszerelési czikkeket

rendkívüli olcsó árak mellett.

Bővebbet: Budapesten, Teréz-körut a csödtömege gondnoknál.

Kitüntetve számos aranyérem és díszoklevéllel

Blaskovits Bátori Mihály

műfestészeti és iparművészeti intérezo Szabadkán, VII. Erdő-utca 66. szám.

Templomfestés művészi kivitelben.
Szobafestés, a legújabb találmány szerint, hogy a víz és festék nem fészkedik meg.
Mázolás. * Aranyozás * Czímfestés.
* Ötött ozimtábiák.
* Ólomba foglalt üvegfestés. Edzés.

Nélkülözhetetlen és felülmulhatatlan, biztos hatásu.

Világczikk kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48, BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világban a legh irsebb és legkeresettebb háziszser az

A. Thierry gyógyszerész-balzsama.

Felülmulhatatlan mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és muntei belső betegségek ellen
Külsőleg a legeredményesüsb

csodagyógyszer.

Valódi csak akkor, ha az összes Culturállamokban veltt zöld apáczávedjegy és az elzáró-tokban bepréslott czimmal van ellátva: Egyedül valódi. — Előállítás é enkiat 8 millió füveggel. — 11 kis, vagy 6 nagy füveg postán bérmentve 4 korona. — Egy próbádvég prospectussal és a föld minden országában előirítók jegyzékével **1 kor. 20 fillér bérmentve.** — Széjtelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. Centifolia-kenőcse

(csodakenőcs néven) utólrhetetlen szívó erejű és gyógyhatású! Múltéteket a legtöbb esetben fölös legessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontsznt, ujában pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg! Antiseptikus-, gyors-, enyhítő-, hűsítő és teljes gyógyhatású gyulladásknál és mindenféle sebeknél. A daganatokat gyorsan megériel és eloszlatja, és még oly mélyre behatol idegen testeket bizonyossággal eltávolít. — Egy tégely ára bérmentve **1 korona 80 fillér** az összeg előleges beklidésével. Nagyobb rendelmenyeknél olcsóbb. — Behizonyítható évenkénti előállítás 100.000 tégely.

Mindkét szerről egy egész levéltár eredeti bizonyítvány fekszik betekintés végett a föld minden országából. — Ovakodjanak utánzatoktól és figyeliendő a minden tégelyen beágetett czim: **A. Thierry gyógyszerész-tára a Védőbanyalhoz.** Ahol előirásitásunk nincs, or: ne eng djék magukat hamisítványok vagy hasonló készítmények vételére rábeszélni, hanem rendeljék közvetlenül és czimzendő

A. Thierry gyógyszerész-tára és gyára Pregrada Rohitsch-Sauerbunn mellett.

(Az osztr. csász. kir. állami tisztviselő-közvetkezetének szállítója.)
(Contractor of the War-Office und the Admiralty, London.)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagyobb gazdák tehenészetéből első minőségű naponta friss tea vajat 1/16-1/8-1/4, kg és nagyobb darabokban 2.80 fillér k logtjai nagyobb véteimél megfelelő árengedményvel előirítok.

Sztojkovits Döme.

Ó Kanizsán 1 hold 800 □-öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fessék Raffai János és Hegedűs Mátyásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszedságában szabadkézűből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász czég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

Egy teljes jókarban levő

LAKHÁZ

mely áll: 5 szobából, 4 konyha és mellék helyiségből, nagy veteményes és lugas-kertből, olcsó áron szabadkézéből eladó.

Czím a kiadóhivatulban.

Hirdetmény.

A szőlő tulajdonosokra vonatkozó borfogyasztási adó kedvezmény tárgyában 1892. XV. t.-cz. alapján.

1. Az 1892. XV. t.-cz. 4. §-a értelmében a nyílt községekben (városok) lakói szőlőtulajdonosok, kik a szeszes italok kimérésével kicsinyben nem foglalkoznak, a saját házi foglalkozásukra szántak az 1894. évi árszabály szerint nem a teljes borfogyasztási adót, hanem annak csak egy megfelelő részét — vagyis 3 frt 35 krt (6 kor. 70 fill.) fogják fizetni.

2. Azon szőlősgazdák, kik ezen kedvezményt az 1901. évre igénybe venni óhajtják; jogaik érvényesíthetése céljából kötelesek f. évi szeptember hó 1-től szeptember hó 15-ig, illetve ha a szüret előbb kezdődne, a szüret megkezdése előtt, a javadalmi hivatalban, a volt Magyar-féle házban jelentkezni.

3. A szüret befejezés alkalmával köteles a szőlőtulajdonos a lakását, házszámot, lakókat a szőlőterület nagyságát holdakban és ölekekben, átlagos mennyiséget a házban elfogyasztott bornak, a szüretből megközelítőleg remélhető bormennyiséget hektoliterekben és végre a folyó 1901. évben fogyasztásra szánt bormennyiségeket akókban (56 liter) bejelenteni.

4. A szőlőtulajdonos a teljesített bejelentésről egy igazolási bérczát kap.

5. Ha valamely szőlőtulajdonos ezen kedvezményt igénybe venni óhajtja, s az egész termést, amely 5 hektoliternél kevesebb házi fogyasztásra szánta — ez esetben köteles ezen kedvezményes fogyasztási adót — az egész bormennyiség után előre lefizetni.

Kelt Szabadkán, 1901. augusztus 7-én.

Mamusich Lázár,
polgármester.

Dr. Farkas Gyuláné

Felsőbb Leánynevelő Intézete és Internátusa.

Budapest, IV. Ferencz József-rakpart, 7. sz.

Magasabb tanfolyam a polg. vagy felsőbb leányiskola tananyagát már elvégzett leányok részére. Magyar, német, francia, angol irodalom, aesthetika, műtörténet, neveléstan, történelem természetndományok stb. Kiváló tanterv. Előkelő színvonal. Kezd. szept. 5-én.

Felvételek benlakók, félbenlakók és bejárók. Teljes ellátást, ismétlő órákat zene és nyelvtanítást oly leányok is nyerhetnek, kik más tanintézetet látogatnak, valamint magántanulók.

Beiratás naponta d. u. 3-4-ig. Felvilágosítással levélileg is szívesen szolgálunk.

Szagtalan és azonnal száradó

Eredeti üvegekben
korona 2.40
korona 1.60

A szoba azonnal
használható; tartós,
szagtalan.

**Franz Christoph
padló-fénymáza**

Lehetséges teszi, szobákat festeni anélkül, hogy azokat használaton kívül helyezné, mivel a kellemetlen szag, a lassú és nedves száradás, mely az olajfesték és olajmáz sajátja, elkerülhetővé válik. A használata oly egyszerű, hogy mindenki maga mázolhat. A padlózat nedvesen feltörölhető, anélkül, hogy a fényéből vessitene. — Különböztessünk meg:

— **festett padló-fénymázat,** — sárga-barna és mahagoni-barna, mely mint az olajfesték takar és egyben fényt ad: tehát régi vagy új padlóra alkalmas. Minden foltot, korábbi mázat, stb. takar; és

— **tiszta fénymázat** (festetlen) — új padlóra és parquettának, mely csak fényt ad. Nevezetesen parquettának és már olajja bevont teljesen új padlóra, csak fénytökösön, a fa miniaté tehát nem takarja.

Posta-csomag kb. 35 Mtr. (2 közép. szoba) frt. 5-90.

Minden városban, hol lerakatok vannak, rendelvények azoknak származandók át; minták és prospectus ingyen és vémentve. Vételnél a czég és gyári bélyegzőre ügyelendő, mivel ezen vevő-fennálló gyártmány, többszörösen utánozva 185hamlaltva jóvalta rosszabb és sűrű, a czél-nyug meg nem felelően, hozatik áruba.

FRANZ CHRISTOPH
feltaláló és egyedül gyárosa a valódi padló-fénymáznak.

PRAG-K. BERLIN W.

Kapható:
Szabadkán, Schwimmer Rózánál.

Szobafestő,

mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát elfogad a legegyszerűbb és a legdrágább kivitelben, úgy helyb n mint vidéken

Kladek Kázmér

Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.

Gyors és pontos elkészítés!

A női szépség
elérésére, tökéletesi-
tésére és fentartására
legkiválóbb és legbiz-
tosabb a

FÖLDES-féle

MARGIT-KREM

mey vegytisztá, sem higányt, sem olmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arcz-
kenőcs pár nap alatt
eltávolít szeplőt máj
foltot, pattanást bőr
atkát (Mitesser) és
minden más bőr
bajt. Kisimítja a rán-
csokat, redőket him-
lőhelyet és az arczot
.ehérré, simává és
üdvé varázolja.

Legkiválóbb olvaszer
a nap és szél be-
folyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hűgypor 60 kr., Margit szappan 85 kr. Margit fopcep (Zabnapasta) 50 kr., Margit arcviz 50 kr.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be-
küldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ÁRAD.

Kapható minden gyógyszerárban drogeriában
Hatszere kereskedésben.

Főraktár Szabadkán:
Hofbauer és Szegedy Gálfé
Gyógygy, Silberleimer Fe-
rencz gyógyszerárban és
Winkler J. illatszereáránél.

Dr. Heiszler J. orvostudor

vizgyógyintézete Szabadkán, Mária-Zerézia-park. (Vasut mellett.)

lakás: Eötvös-utca Csillag Béláné-féle ház.

Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

Hazai ipar.**EMKE padló-máz.****Magyar gyártmány.**

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyük Berkes-féle EMKE padló fénymáz, s így elérjük, hogy kiváló legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló köznyelvelődés czélt szolgálunk, mert 5% az EMKE javára szolgál. A Berkes-féle EMKE padló lack

a szobapadlók fényezésére kiválóan alkalmas, mert:

**A Berkes-féle „Emke“
szobapadló fénymáz**

rögtön szárad s így a fényezett szoba egy óra múlva már használható lehet. szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni. mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb.

vízől nem lesz foltos mint a többi lack. fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb. üveg keménységűvé válik s így legkevésbé kopik. szeszszel hígítható.

kiválóan alkalmas konyhabutorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására. a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és eladási hely: **BERKES BERTALAN Nagy-Várad.** Egyedüli eladási hely: **Schwimmer Róz** kereskedése, ezélt: **Vasváry és Hoffmann**

Nyomatott Kransz és Fischer lap-tulajdonosok köznyelvelődésében Szabadkán, (Bányai szálloda mellett.)